

De administrateur-generaal, Georges Carlens, wenst u een aangename lectuur van deze nieuwsbrief.

In dit nummer: Wet van 11.08.2017 houdende invoeging van het Boek XX "Insolventie van ondernemingen", in het Wetboek van economisch recht ¹

Juridische vraag

In welke context moet de wet van 11.08.2017 worden gesitueerd? Wat is het doel en welke bepalingen van de wet zijn in het bijzonder interessant voor het FSO?

Standpunt FSO

De wet van 11.08.2017 formaliseert het eerste luik² van een grote hervorming inzake het recht van ondernemingen, vennootschappen en verenigingen.

Dat eerste luik richt zich op de reglementering inzake insolventie die het moderniseert en rationaliseert door de invoeging van een boek XX, getiteld 'Insolventie van ondernemingen' in het Wetboek van economisch recht.

In deze nieuwsbrief wordt gefocust op de aspecten die interessant zijn voor het FSO.

Motivering

- **Het begrip 'onderneming'**

Het begrip 'onderneming' is een kernbegrip dat niet alleen in de wet van 11.08.2017 bijzondere aandacht krijgt, maar ook en vooral in de twee andere hervormingen die momenteel hangende zijn, die van het recht van ondernemingen en die van het recht van vennootschappen en verenigingen.

Het begrip 'onderneming' omvat in de wet, in de zin van het Wetboek van economisch recht, met name de vzw's, de stichtingen, de beoefenaars van vrije beroepen, de landbouwers en de organisaties zonder rechtspersoonlijkheid zoals de feitelijke verenigingen.

De invoeging van het begrip 'onderneming' in het boek XX van het Wetboek van economisch recht maakt het mogelijk om de reikwijdte van de reglementering inzake insolventie uit te breiden. De reglementering inzake insolventie betreft niet meer de 'koopmannen' en de 'handelsvennootschappen', maar beoogt alle vormen van organisaties zodat ze de mogelijkheden tot reorganisatie kunnen aanwenden en indien nodig kunnen worden onderworpen aan een faillissementsprocedure³.

¹ Wet van 11.08.2017 houdende invoeging van het Boek XX "Insolventie van ondernemingen", in het Wetboek van economisch recht, en houdende invoeging van de definities eigen aan Boek XX en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan Boek XX in het Boek I van het Wetboek van economisch recht, BS 11.09.2017.

² Kamer, Doc. 54, 2407, Integraal verslag, 13.07.2017.

³ Kamer, Doc. 54, 2407/001, p. 24.

Enkel en alleen als ze aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden voldoen, zijn de organisaties zonder rechtspersoonlijkheid geen ondernemingen: ze streven geen winstoogmerk na en verstrekken in feite geen voordelen aan hun leden of aan personen met beslissingsbevoegdheid op het vlak van de strategie van de organisatie⁴.

- **Gevolgen van de uitbreiding van het toepassingsgebied van het recht inzake insolventie naar alle ondernemingen**

De rechtsvormen vervat in het begrip 'onderneming' zullen een beroep kunnen doen op de procedure gerechtelijke reorganisatie en zullen failliet kunnen worden verklaard.

De beoefenaars van vrije beroepen zullen aan bijkomende regels onderworpen worden. Als de beoefenaar van een vrij beroep het voorwerp uitmaakt van een procedure gerechtelijke reorganisatie via overdracht onder gerechtelijk gezag moet de rechtbank een gerechtsmandataris aanwijzen die lid is van de Orde of van het Instituut waarvan betrokkene afhangt. Dezelfde logica geldt in geval van faillissement: als de gefailleerde beoefenaar is van een vrij beroep, zal de rechtbank, bovenop de gebruikelijke curator, ook een beoefenaar van dat beroep aanwijzen die mede-curator zal zijn.

Het begrip 'onderneming' voorzien in het boek XX van het Wetboek van economisch recht verandert de reikwijdte van het begrip 'onderneming' gegeven door de wet van 26.06.2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen niet. Het betreft een begrip dat het toepassingsgebied beoogt van de specifieke bepalingen met betrekking tot de ondernemingen in het Wetboek van economisch recht, het Gerechtelijk Wetboek en het Burgerlijk Wetboek.

- **vzw, ivzw en stichtingen**

De vzw's, ivzw's en stichtingen – hoewel ze van bij de inwerkingtreding van de wet deel uitmaken van het toepassingsgebied *ratione materiae* van de wetgeving inzake insolventie – behouden een specifiek statuut, in die zin dat de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen niet wordt opgeheven, maar slechts wordt gewijzigd.

De vzw heeft de mogelijkheid om aangifte van faillissement te doen, net zoals de ondernemingen uit de profitsector, maar is daar niet toe verplicht.

Als de gefailleerde een vzw is, moet de mede-curator een specialist zijn uit de non-profitsector.

- **Opheffing van de wetten met betrekking tot insolventie: WCO en faillissementswet**

De wet die het insolventierecht van ondernemingen moderniseert, hervormt de wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen en de faillissementswet.

a) De wet van 31.01.2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen wordt opgeheven⁵, de bepalingen ervan worden echter gemoderniseerd en ingevoegd in het Wetboek van Economisch Recht.

Artikel 37 van de WCO is gewijzigd en is artikel XX.58 van het Wetboek van Economisch Recht geworden.

⁴ Art. XX.1, § 1, 2de lid, a) van het Wetboek van economisch recht.

⁵ Onder voorbehoud van de toepassing ervan op de procedures inzake gerechtelijke reorganisatie die lopen op het moment van de inwerkingtreding van de wet van 11.08.2017.

Volgens dat nieuwe artikel XX.58 van het Wetboek van Economisch Recht worden fiscale of sociaalrechtelijke heffingen, bijdragen of schulden ontstaan tijdens de procedure van gerechtelijke reorganisatie beschouwd als boedelschulden in een navolgende vereffening of faillissement.

De accessoria zoals de interesten van fiscale of sociaalrechtelijke heffingen, bijdragen of schulden ontstaan tijdens de procedure van gerechtelijke reorganisatie worden niet beschouwd als boedelschulden in een navolgende vereffening of faillissement.

Artikel 61 WCO werd letterlijk overgenomen in art. XX.86 van het Wetboek van economisch recht.

- b) De faillissementswet van 08.08.1997 wordt opgeheven⁶ en bepaalde bepalingen ervan worden gewijzigd. De wijzigingen betreffen de schuldeisers, de curator en het Centraal Register Solvabiliteit.

De wet preciseert, ter aanzien van de schuldeisers, de formaliteiten rond de aangifte van schuldvordering⁷ en met name de taal waarin die mag worden uitgevoerd: in principe in de taal van het vonnis van faillietverklaring, ze kan echter ook worden verricht in een andere landstaal of in het Engels⁸.

De curator kan 3 processen-verbaal van verificatie van de schuldvorderingen neerleggen⁹: het 1ste ten laatste op de datum bepaald in het vonnis van faillietverklaring, het 2de zes maanden na de faillissementsdatum, het 3de twaalf maanden na de faillissementsdatum.

Wat de bezwaren tegen de verificaties verricht door de curator betreft, versoepelt de wet van 11.08.2017 de procedure op het vlak van de termijn¹⁰. Terwijl de faillissementswet een bezwaar toeliet binnen de maand na de neerlegging van het proces-verbaal van verificatie waarin de schuldvordering is opgenomen of waarin de curatoren een voorbehouden schuldvordering hebben aangegeven of betwist, maakt de nieuwe wet het bezwaar mogelijk binnen de maand volgend op de uiterste datum voor neerlegging van het proces-verbaal van verificatie.

De natuurlijke personen die failliet zijn, kunnen schuldkwijtschelding genieten¹², een concept dat de verschoonbaarheid vervangt. Dat systeem heeft een impact voor het FSO in de procedure van deconsignatie. Als de werkgever als natuurlijk persoon de schuldkwijtschelding heeft verkregen, zal het FSO de geconsigneerde sommen niet meer kunnen laten deconsigneren bij de Deposito- en Consignatiekas en zullen de geconsigneerde sommen weer naar betrokkene gaan.

⁶ Onder voorbehoud van de toepassing ervan op de faillissementsprocedures die lopen op het moment van de inwerkingtreding van de wet van 11.08.2017. De artikelen 19 en 101 van de faillissementswet van 08.08.1997 worden opgeheven op dag van de inwerkingtreding van de wet van 11.07.2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de zakelijke zekerheden op roerende goederen betreft en tot opheffing van diverse bepalingen ter zake.

⁷ Artikelen XX.155 en XX.156 van het Wetboek van economisch recht die de artikelen 62 en 63 van de faillissementswet van 08.08.1997 herformuleren.

⁸ Artikel XX.155, § 4 van het Wetboek van economisch recht.

⁹ Artikel XX.161 van het Wetboek van economisch recht.

¹⁰ Artikel XX.162 van het Wetboek van economisch recht.

¹¹ Artikelen XX.173 en XX.174 van het Wetboek van economisch recht.

¹² Artikel XX.242 van het Wetboek van economisch recht.

De wet geeft een wettelijke basis voor de mogelijkheid van de rechtbank van koophandel om een faillissement te rapporteren als de voorwaarden van het faillissement niet zijn vervuld¹³.

- **Grensoverschrijdende insolventie**

De wet van 11.08.2017¹³ verzekert de omzetting in nationaal recht van de Europese verordening 2015/848 van 20.05.2015 betreffende insolventieprocedures en voorziet ook in bepalingen betreffende de andere insolventieprocedures op internationale schaal.

- **Inwerkingtreding**

De wet treedt in werking op 1 mei 2018. De koning kan echter een eerdere datum van inwerkingtreding vastleggen dan die die voorzien is voor elk van de wettelijke bepalingen.

De bepalingen van de wet zijn van toepassing op de insolventieprocedures die openstaan vanaf de inwerkingtreding van die wet.

¹³ Artikelen XX.202 tot XX.209 (Europese insolventie) en artikelen XX.210 tot XX.223 (andere insolventieprocedures op internationale schaal) van het Wetboek van economisch recht.

Wenst u de Nieuwsbrief **FSO** niet langer te ontvangen?

Breng ons op de hoogte via e-mail op fsoffe@fsoffe.fgov.be of neem contact op via:

Fonds sluiting ondernemingen Tel. 02 513 77 56
Keizerslaan 7 – 1000 Brussel Fax 02 513 44 88

Uw suggesties of opmerkingen bij de nieuwsbrief zijn steeds welkom.